

Posudek na bakalářskou práci

Autorka práce: Lucie Vostárková

Název práce: Volba povolání žáků a žákyn posledních ročníků základní školy z hlediska genderové perspektivy

Bakalářská práce se zabývá představami mladých lidí o genderové segregaci trhu práce, které vstupují do jejich volby další studijní a profesní trajektorie. Tzv. profi-volba je relativně dobře prozkoumané téma. Rovněž z genderového hlediska se mu již věnovalo několik českých výzkumů. Přesto ale obsahuje otázky, na které dosud odpověď neznáme. Z dřívějších výzkumů bylo známo, že děti na základních školách tendují spíše k genderově polarizovanému náhledu na jednotlivé pracovní obory. Postrádáme však hlubší evidenci o tom, jak tento náhled zdůvodňují a zároveň i o tom, zda a případně do jaké míry je ovlivňuje v dalším výběru životní dráhy. Na to se zaměřovala tato bakalářská práce.

V posudku chci ocenit motivaci a úsilí autorky. Vznik práce nebyl vzhledem ke zvolenému postupu snadný a některé slabiny výsledného textu jsou toho důsledkem. Po vymezení oblasti, kterou se autorka chce zabývat, stála před rozhodnutím, zda bude realizovat vlastní výzkum, nebo zda provede analýzu již sesbíraného materiálu. Druhou variantu jsem jako vedoucí preferovala, a to proto, že jsem doufala ve výzkum s větším výzkumným souborem, přičemž však v současné zahlcenosti škol je obtížné najít ochotné ředitele/ky, kteří umožní realizaci rozsáhlého studentského výzkumu. Lucie s touto volbou souhlasila. Připravila se tak o vlastní přípravu výzkumného designu a nástroje, ale na druhou stranu získala možnost analyzovat poměrně velký soubor dat.

Bakalářská práce má přiměřený rozsah, je tradičně dělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část obsahuje všechna relevantní témata. Autorka prokázala schopnost pracovat se zdroji, analyzovat je a utřídně představit hlavní poznatky. Posílen by mohl být kritický odstup. Představení konceptu genderu spatřuji limity, které však odpovídají úrovni studentky neprofilovaného bakalářského programu. Z jazykově-koncepčního hlediska je škoda, že text místy obsahuje generické maskulinum a nadměru využívá homogenizující jednotné číslo při popisu genderové kategorie.

Empirická část dobře představuje průběh výzkumu a analýzy. Autorka k analýze přistoupila velmi poctivě a precizně. Snaha o systematickosti se může jevit dokonce jako limit analýzy – například už ve strukturaci textu, který jde po otázkách z dotazníku spíše než po logickém tematickém členění (propoje mezi jednotlivými zjištěními jsou nicméně v textu přítomny). Samotné kapitoly s výsledky jsou detailní a přehledné. Stojí jednak na obsahové analýze otevřených otázek a jednak na jednoduchých kvantitativních analýzách. Bohužel doprovodné texty nepřinášejí příliš mnoho nových informací nad rámec údajů v tabulkách. Velkým limitem je absence pokročilejších analytických procedur, zejména statistického porovnávání dívčích a chlapeckých odpovědí (tj. testy shody průměrů, chí-kvadrát, ANOVA).

Námět k obhajobě: V kapitole o volbě povolání detailně představujete některé teorie (Ginzberg, Super). Pokuste se je propojit s poznatky o genderové podmíněnosti volby povolání. Jak lze tyto teorie aplikovat na rozhodování dívek a chlapců v kontextu genderového řádu o jejich budoucích životních trajektoriích?

Závěr: Bakalářská práce Lucie Vostárkové splňuje požadavky na závěrečné práce v bakalářském studiu. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou velmi dobře.